ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԱՄՍԱԳԻՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
PUBLICATION
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Ali Djaddési, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՀԱՍՑԵ ԱՆԳԼԻԱՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
PUBLICATION
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Ali Djaddési, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՀԱՍՑԵ ԱՆԳԼԻԱՑ

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ. Տարեկան 7 մէճիտ. Ցեցամսեայ 3 մաւ. 3½ մաւ. Վեցամսեայ 3 մաւ. 36 գրշ. Ութամսեայ 4 մաւ. 20,3 մաւ. Երեք ամսուան 10 մէճիտ. Ամսական 40 գրշ. Ամէն օր առաւօտեան կը հրատարակուի։ Գինը կանխիկ կը վճարուի։

ՀԱՍՑԵ ԱՆԳԼԻԱՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
PUBLICATION
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Ali Djaddési, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՀԱՍՑԵ ԱՆԳԼԻԱՑ

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ. Տարեկան 7 մէճիտ. Ցեցամսեայ 3 մաւ. 3½ մաւ. Վեցամսեայ 3 մաւ. 36 գրշ. Ութամսեայ 4 մաւ. 20,3 մաւ. Երեք ամսուան 10 մէճիտ. Ամսական 40 գրշ. Ամէն օր առաւօտեան կը հրատարակուի։ Գինը կանխիկ կը վճարուի։

ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ «ՕՐԻՏԻՐՈՆ»

Ներկայ թիւով կը վերջանայ «Օրիտիրոն»ի պատմութիւնը։ Ինչպէս յայտնի է մեր ընթերցողներուն, այս պատմութիւնը թարգմանուած է ֆրանսերէն լեզուէն։ Ֆրանսերէն բնագիրը հրատարակուած է Փարիզ, 1892 թուականին, 330 երեսի վրայ։ Հեղինակը Ժ. Ռիշպէն է, որ ինքզինքը կը ներկայացնէ իբրեւ «Օրիտիրոնի վերջին ներկայացուցիչը»։ Ան ծանր պարտականութիւն մը կատարած է, որ ամէն մարդու չէր յաջողիր։ Ինչպէս ինքն ալ կը խոստովանի, ինքը ոչ միայն ստիպուած է եղած նիւթերը ամբողջացնել, այլ նաեւ անոնց մէջ ներմուծել իր երեւակայութեան արդիւնքները, որպէսզի պատմութիւնը ունենայ ներքին միութիւն մը։ Ասիկա ինքնին մեծ դժուարութիւն մըն էր, որ ամէն մարդու չէր յաջողիր։ Ժ. Ռիշպէն կը խոստովանի, որ իր գործին մէջ ամենէն դժուարը եղած է Օրիտիրոնի բնաւորութեան ստեղծումը։ Ինչպէս կը տեսնուի, Օրիտիրոն ինքնին մեծ հանճարներէ մէկն է եղած, բայց ան միանգամայն ունեցած է նաեւ մեծ արատներ։ Ան ունեցած է ամբարտաւանութեան, ինքնավստահութեան, ինքնասիրութեան, նախանձոտութեան, ատելութեան եւ վրէժխնդրութեան ահռելի զգացումներ։ Ասոնք ամէնքն ալ ունեցած են իրենց ազդեցութիւնը անոր կեանքին վրայ։ Ժ. Ռիշպէն ուզած է ցոյց տալ, թէ ինչպէս այս բոլոր զգացումները ներգործած են Օրիտիրոնի վրայ, եւ ինչպէս ան ստիպուած է եղած անոնց հետ կռուիլ։ Ասոնք ամէնքն ալ ունեցած են իրենց ազդեցութիւնը անոր կեանքին վրայ։ Ժ. Ռիշպէն ուզած է ցոյց տալ, թէ ինչպէս այս բոլոր զգացումները ներգործած են Օրիտիրոնի վրայ, եւ ինչպէս ան ստիպուած է եղած անոնց հետ կռուիլ։

(*)։ — Ծանր յիշատակութիւն է մեզի համար հրատարակել Օրիտիրոնի պատմութիւնը, որ իր ժամանակին մեծ ազդեցութիւն ունեցած է հայ ժողովուրդի վրայ։ Ան ինքնին մեծ հանճար մըն էր, որ իր ժամանակին ամենէն ազդեցիկ անձերէն մէկը եղած է։ Ան ունեցած է մեծ ոգի, մեծ կամք, մեծ ուժ։ Ան ունեցած է նաեւ մեծ արատներ, որոնք ինքնին ալ մեծ էին։ Ան ունեցած է մեծ ոգի, մեծ կամք, մեծ ուժ։ Ան ունեցած է նաեւ մեծ արատներ, որոնք ինքնին ալ մեծ էին։

Ներկայ թիւով կը վերջանայ «Օրիտիրոն»ի պատմութիւնը։ Ինչպէս յայտնի է մեր ընթերցողներուն, այս պատմութիւնը թարգմանուած է ֆրանսերէն լեզուէն։ Ֆրանսերէն բնագիրը հրատարակուած է Փարիզ, 1892 թուականին, 330 երեսի վրայ։ Հեղինակը Ժ. Ռիշպէն է, որ ինքզինքը կը ներկայացնէ իբրեւ «Օրիտիրոնի վերջին ներկայացուցիչը»։ Ան ծանր պարտականութիւն մը կատարած է, որ ամէն մարդու չէր յաջողիր։ Ինչպէս ինքն ալ կը խոստովանի, ինքը ոչ միայն ստիպուած է եղած նիւթերը ամբողջացնել, այլ նաեւ անոնց մէջ ներմուծել իր երեւակայութեան արդիւնքները, որպէսզի պատմութիւնը ունենայ ներքին միութիւն մը։ Ասիկա ինքնին մեծ դժուարութիւն մըն էր, որ ամէն մարդու չէր յաջողիր։ Ժ. Ռիշպէն կը խոստովանի, որ իր գործին մէջ ամենէն դժուարը եղած է Օրիտիրոնի բնաւորութեան ստեղծումը։ Ինչպէս կը տեսնուի, Օրիտիրոն ինքնին մեծ հանճարներէ մէկն է եղած, բայց ան միանգամայն ունեցած է նաեւ մեծ արատներ։ Ան ունեցած է ամբարտաւանութեան, ինքնավստահութեան, ինքնասիրութեան, նախանձոտութեան, ատելութեան եւ վրէժխնդրութեան ահռելի զգացումներ։ Ասոնք ամէնքն ալ ունեցած են իրենց ազդեցութիւնը անոր կեանքին վրայ։ Ժ. Ռիշպէն ուզած է ցոյց տալ, թէ ինչպէս այս բոլոր զգացումները ներգործած են Օրիտիրոնի վրայ, եւ ինչպէս ան ստիպուած է եղած անոնց հետ կռուիլ։

(*)։ — Ծանր յիշատակութիւն է մեզի համար հրատարակել Օրիտիրոնի պատմութիւնը, որ իր ժամանակին մեծ ազդեցութիւն ունեցած է հայ ժողովուրդի վրայ։ Ան ինքնին մեծ հանճար մըն էր, որ իր ժամանակին ամենէն ազդեցիկ անձերէն մէկը եղած է։ Ան ունեցած է մեծ ոգի, մեծ կամք, մեծ ուժ։ Ան ունեցած է նաեւ մեծ արատներ, որոնք ինքնին ալ մեծ էին։

ՆԱՀԱՏԱԿ ՄԸՐՄԱՐԱՆ

ՆՈՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵԾ ՀԱՐՈՒՍՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՏԱՐԱԳԱՏԱՐ

Ճանճ կ՚ուտեր վիրաւոր ձիերուն եւ ոչխարներուն ականջները, որպէսզի անոնք չկարենան ազատիլ ճանճերէն։ Ֆրիտրիխ Նոր գիտցած է, որ ձիերուն ականջները ցաւագին կերպով կը զգան ճանճերու խայթոցները։ Ան կանչած է ձիաբոյծները, որպէսզի անոնք ականջները կտրեն։ Ասիկա ընելով ձիերը կրնան ազատիլ ճանճերէն։ Ոչխարներուն պարագային ալ նոյնը կրնայ ընել։

Ֆրիտրիխ Նոր ծնած է 1820 թուականին։ Ան ուսանած է Ստրասպուրկի համալսարանին մէջ։ Ան ունեցած է 70 աշխատասիրական գրքոյկներ։ Ան մեռած է 1880 թուականին։ Ի հետեւանս իր ջանքերուն՝ Ֆրիտրիխ Նոր կրցած է ազատել հազարաւոր ձիերը եւ ոչխարները ճանճերէն։

Ֆրիտրիխ Նոր ունեցած է նաեւ ուրիշ գիւտեր։ Ան գիտցած է, որ ձիերը կրնան ազատիլ ճանճերէն, եթէ անոնց ականջները կտրուին։ Ան ունեցած է նաեւ ուրիշ գիւտեր։ Ան գիտցած է, որ ձիերը կրնան ազատիլ ճանճերէն, եթէ անոնց ականջները կտրուին։

(Ֆրիտրիխ Նոր, Ֆրիտրիխ Նոր, Ֆրիտրիխ Նոր)

ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ճանճ կ՚ուտեր վիրաւոր ձիերուն եւ ոչխարներուն ականջները, որպէսզի անոնք չկարենան ազատիլ ճանճերէն։ Ֆրիտրիխ Նոր

ՊՈՄՊԵՅԻ ՀՈՒՇԱՐԱՆԸ. — Ֆրանսիական կառավարութիւնը Պոմպէյի հնութիւնների մասին հրատարակած իր նոր հրովարտակով կարգադրում է, որ Պոմպէյի հնութիւնների պեղումները ամէն տարի ընդհատուին ամառուայ ամիսներին, որովհետև այդ ժամանակ շատ դժուար է աշխատել տաքութեան պատճառով։ Ֆրանսիական կառավարութիւնը ամէն տարի այդ պեղումների համար տրամադրում է 100,000 ֆրանկ։

ՀՐԱՇԱԼԻ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Ֆրանսիական ակադեմիան Հրաշալի համարակութեան մրցանակը տուել է Ժան Ռիշպէնին իր «Ծովահենների թագուհի» վէպի համար։ Ռիշպէն ծնած է Ալժիրում, ուր հայրը զօրավար էր։ Ռիշպէն ուսանել է Փարիզի նորմալ վարժարանում, ապա դարձել է բանաստեղծ, վիպասան և դրամատուրգ։ Նա հրատարակել է մի շարք վէպեր, որոնցից ամենայայտնիները են «Կրակ», «Ծովահենների թագուհի», «Ծովահենների որդին» և «Ծովահենների սէրը»։

ՄԱՀՎԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ. — Ռուսական հայ մեծ գրագէտ Մահվան Վարդապետ Ալիշանի մահուան 25-ամեակը տօնելու համար Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութիւնը պատրաստում է մեծ հանդէս։ Տեղի կունենայ Սուրբ Ղազարի կղզում։ Հանդիսին կը մասնակցեն Վենետիկի ամէն դասի ներկայացուցիչներ։ Ալիշանի մահուան 25-ամեակի առթիւ Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութիւնը հրատարակելու է Ալիշանի ամբողջ երկերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՎԵՆԵՏԻԿՈՒՄ. — Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութեան հայկական համալսարանը ունի 1897—98 ուսումնական տարում 29 ուսանող։ Նրանցից 17-ը Կիլիկիայից են, 2-ը՝ Ռուսիայից, 1-ը՝ Ամերիկայից, 1-ը՝ Եգիպտոսից, 1-ը՝ Պարսկաստանից, 1-ը՝ Ղրիմից, 1-ը՝ Կ. Պոլսից, 1-ը՝ Զմիւռնիայից, 1-ը՝ Ադրիանուպոլսից, 1-ը՝ Ռոդոստոյից, 1-ը՝ Ռումանիայից, 1-ը՝ Ազովից։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՎԵՆԵՏԻԿՈՒՄ. — Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութեան հայկական համալսարանը ունի 1897—98 ուսումնական տարում 29 ուսանող։ Նրանցից 17-ը Կիլիկիայից են, 2-ը՝ Ռուսիայից, 1-ը՝ Ամերիկայից, 1-ը՝ Եգիպտոսից, 1-ը՝ Պարսկաստանից, 1-ը՝ Ղրիմից, 1-ը՝ Կ. Պոլսից, 1-ը՝ Զմիւռնիայից, 1-ը՝ Ադրիանուպոլսից, 1-ը՝ Ռոդոստոյից, 1-ը՝ Ռումանիայից, 1-ը՝ Ազովից։

ՀՐԱՇԱԼԻ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Ֆրանսիական ակադեմիան Հրաշալի համարակութեան մրցանակը տուել է Ժան Ռիշպէնին իր «Ծովահենների թագուհի» վէպի համար։ Ռիշպէն ծնած է Ալժիրում, ուր հայրը զօրավար էր։ Ռիշպէն ուսանել է Փարիզի նորմալ վարժարանում, ապա դարձել է բանաստեղծ, վիպասան և դրամատուրգ։ Նա հրատարակել է մի շարք վէպեր, որոնցից ամենայայտնիները են «Կրակ», «Ծովահենների թագուհի», «Ծովահենների որդին» և «Ծովահենների սէրը»։

ՄԱՀՎԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ. — Ռուսական հայ մեծ գրագէտ Մահվան Վարդապետ Ալիշանի մահուան 25-ամեակը տօնելու համար Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութիւնը պատրաստում է մեծ հանդէս։ Տեղի կունենայ Սուրբ Ղազարի կղզում։ Հանդիսին կը մասնակցեն Վենետիկի ամէն դասի ներկայացուցիչներ։ Ալիշանի մահուան 25-ամեակի առթիւ Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութիւնը հրատարակելու է Ալիշանի ամբողջ երկերը։

ԱՐՏԱՍՈՎԱՆ. — Ֆրանսիական կառավարութիւնը Արտասովան Ֆրանսիայի հնութիւնների գլխաւոր տեսուչ է նշանակել։

ՀՈՒՆԱՐԱՆ. — Ֆրանսիական կառավարութիւնը Հունարանը

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԳԼՈՒԽ Ա

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՈՐ ՀԱՐՍՆՔԸ։

—Ա՛յ, տեսա՞ր, ըսաւ Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչ Ռոմանով Ա.ին իր կնոջ, որ իր ձախ կողմը կը նստէր, ու որ ձիու վազքին հետ ինքզինքը կը տատանցնէր։ Ինչպէ՞ս կը գտնես մեր նոր ձիավազանը։

—Ա՛խ, ինչպէ՞ս չգտնեմ, պատասխանեց կայսրուհին։ Ամէն բան ինծի համար կը խօսի։ Ես ինքս ալ ձիավազանի մը կարիք կը զգայի։ Ինչպէ՞ս կրցար այդքան շուտ կատարել գործը։

—Ես ալ չեմ գիտեր, ըսաւ ցարը։ Ամէն ինչ ինքնին եղաւ։ Ես միայն հրամայեցի, որ ձիավազանը շինուի, ու ան ալ շինուեցաւ։ Ես ալ չեմ գիտեր, թէ ինչպէ՞ս։

Ցարը ծիծաղեցաւ։ Ան ալ կայսրուհին ծիծաղեցաւ։ Ամէն անգամ որ ցարը ծիծաղէր, կայսրուհին ալ կը ծիծաղէր։ Ան ալ ամէն անգամ որ կայսրուհին ծիծաղէր, ցարը ալ կը ծիծաղէր։ Ասոնք ամուսնացած էին տասնհինգ տարի առաջ, ու ամուսնական կեանքի ամբողջ ընթացքին մէջ ամէն անգամ որ իրարու կը նայէին, կը ծիծաղէին։ Ասոնք ամէն ինչ միասին կ՚ընէին, ամէն ինչ միասին կը սիրէին, ամէն ինչ միասին կը ծիծաղէին։ Ասոնք իրարու համար ստեղծուած էին։

Ցարը ձիէն իջաւ, ու ձիուն սանձը ձիապանին տուաւ։ Ան ալ կայսրուհին ձիէն իջաւ, ու ձիուն սանձը ձիապանին տուաւ։ Ասոնք ձիավազանին մէջ մտան, ու ձիապանները ետեւէն հետեւեցան։

—Ես ալ չեմ գիտեր, թէ ինչպէ՞ս, կրկնեց ցարը, ես միայն հրամայեցի, որ ձիավազանը շինուի, ու ան ալ շինուեցաւ։ Ես ալ չեմ գիտեր, թէ ինչպէ՞ս։

—Ես ալ չեմ գիտեր, թէ ինչպէ՞ս, կրկնեց կայսրուհին